

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoP/24/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6416202889
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6416202889.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Anny Snopčokovej a JUDr. Petra Priehodu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa X. A., nar. XX. XX. XXXX, toho času v ústavnom zariadení U. U. „R.“, so sídlom XXX XX N. XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v M. W., dieťa rodičov: matka S. A., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. S. A., toho času XXX XX P. XXX a otec Z. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C. S. A., U. A. XX, o zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, o odvolaní otca maloletého dieťaťa zo dňa 15.02.2017 proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 18P/17/2016-37 zo dňa 20.12.2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletým X. A., nar. XX. XX. XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9P/10/2013 zo dňa 07. 11. 2013, právoplatným dňa 14. 05. 2014, ktorá sa vykonáva v U. U. „R.“ N. počnúc právoplatnosťou rozsudku. Súčasne súd zveril maloletého X. A., nar. XX. XX. XXXX, do osobnej starostlivosti matky S. A., nar. XX. XX. XXXX. Súd uložil otcovi maloletého povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu, počnúc právoplatnosťou rozsudku, vždy mesačne vopred do 25. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky a súd nariadil súčasne výchovné opatrenie a to dohľad nad výchovou maloletého X. A.. Súd rozhodol o zrušení ústavnej starostlivosti s poukazom na ustanovenie § 55 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej „Zákon o rodine“) s odôvodnením, že súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky pre zrušenie ústavnej starostlivosti, nakoľko zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená, pretože matka maloletého dieťaťa v konaní preukázala, že má vytvorené vhodné podmienky pre poskytovanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, o maloletého prejavuje opravdivý záujem, udržiava s ním pravidelný kontakt a to aj prostredníctvom krátkodobých pobytov dieťaťa v domácnosti matky. Okrem toho matka zabezpečuje starostlivosť aj o maloletú W. s tým, že neboli zistené žiadne nedostatky v súvislosti s poskytovaním osobnej starostlivosti o takéto maloleté dieťa. Súd taktiež konštatoval vytvorené silné citové puto medzi matkou a dieťaťom a je preto v záujme maloletého dieťaťa, aby bola zrušená ústavná starostlivosť. Súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že nastali zmeny pomerov na strane matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre poskytovanie osobnej starostlivosti o maloleté dieťa s tým, že tá zároveň aj zmenila svoje správanie v pozitívnom zmysle. Matka riadnym spôsobom zabezpečuje starostlivosť o maloletú W., pred rodičovskou dovolenkou bola zamestnaná a založila si so svojim priateľom rodinu, do ktorej chce začleniť aj maloletého X.. Súd preto zrušil ústavnú starostlivosť o maloletého, nakoľko rodinné prostredie je vždy jednoznačne najvhodnejším prostredím pre riadnu výchovu detí. Takýmto rozhodnutím tak dôjde k obnovenou rodinných vzťahov medzi matkou a maloletým dieťaťom. Súd rozhodol o vyživovacej povinnosti otca s poukazom na ustanovenia § 52 ods. 1, 2 a 3 Zákona o rodine a vyživovaciu povinnosť otca ustálil v rozsahu minimálneho výživného, pretože miesto bydliska otca nie je známe a nepodarilo sa zistiť jeho majetkové a sociálne pomery. Súd súčasne

podľa ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine uložil nad výchovu maloletého výchovné opatrenie - a to dohľad, nakoľko v minulosti sa prejavili u matky určité nedostatky pri výchove dieťaťa, ako aj v jej správaní, ktoré sa prejavili pri riešení nezhôd so svojim súčasným priateľom. Takýto dohľad umožňuje príslušným orgánom prijať vhodné opatrenia v prípade zistenia nedostatkov. V závere odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že je tak na matke maloletého dieťaťa, aby preukázala, že vie zabezpečovať riadnu starostlivosť o svoje maloleté dieťa.

2. Proti rozsudku podal otec maloletého dieťaťa v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol, že s rozsudkom súdu prvej inštancie nesúhlasí a žiada, aby bol zrušený a jeho maloletý synom zverený späť do ústavnej starostlivosti detského domova z dôvodu, že mu nie je umožnené navštevovať svojho syna. Otec uviedol, že nevie, kde je jeho syn, ani čo je s ním, kto ho vychováva, chcel by ho navštevovať, chodiť s ním na prechádzky tak, ako mu to bolo umožnené v detskom domove. Matka dieťaťa žije nevie kde ani s kým, ale z počutia otec vie, že „ten chlap hrozne vyzerá ako gorila“. Otec uviedol obavy, či mu „jej chlap“ umožní návštevy jeho syna, nakoľko matka dieťaťa s ním nekomunikuje. Otec taktiež uviedol, že nevie ani, kde má peniaze pre maloletého poslať, nikto mu to nepovedal. Žiada preto, aby jeho syn vyrastal v domove, kde vždy, keď prišiel, riaditeľ mu vyšiel v ústrety, chodil tam za malým, kupoval mu darčeky a tešil sa z neho veľmi. Otec uviedol, že verí teda, že súd mu vyhovie a má právo rozhodovať, kde bude vyrastať jeho syn.

3. Matka maloletého dieťaťa sa k odvolaniu otca nevyjadřila.

4. Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa k odvolaniu uviedol, že s odvolaním otca nesúhlasí. Detský domov „R.“ v decembri 2016 zaslal správu o maloletom, v ktorej sa uvádza, že matka maloletého žije v rodinnom dome so svojim priateľom N. Z. a ich maloletou dcérou W., narodenou XX. XX. XXXX. Z prešetrenia pomerov v domácnosti matky vyplynulo, že maloletý X. má vytvorené vhodné podmienky a podnetné prostredie tak na pobyt maloletého, ako aj na osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, na spánok, hygienu, prípravu stravy a na hru s dieťaťom. Medzi matkou a maloletým je vytvorené silné citové puto, sú na seba citovo naviazaní, matka sa vie o svojho syna dostatočne postarať a v súčasnosti má vytvorené vhodné bytové podmienky. Detský domov taktiež v správe uviedol, že otec sa o maloletého syna nezaujíma od februára 2015, nijakým spôsobom o neho nejaví záujem. Dňa 17. 02. 2015 na pokyn sudcu vyplatil dlžné výživné vo výške 618,23 Eur, od tejto doby si opäť vyživovaciu povinnosť neplní. Otec maloletého nie je ani v evidencii tamojšieho ÚPSVaR ako uchádzač o zamestnanie, naposledy pracoval na dohodu o vykonaní práce v čase od 22. 06. 2016 zo 14. 07. 2016. Jeho aktuálny pobyt nie je známy, kolízny opatrovník o ňom žiadne informácie nemá. Vzhľadom na uvedené trvá na rozhodnutí súdu vo veci zrušenia ústavnej starostlivosti nad maloletým a navrhuje jeho potvrdenie.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku - ďalej „CSP“), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 65 a § 66 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku - ďalej „CMP“ a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario rozsudok okresného súdu podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 2 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Podľa ustanovenia § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

7. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Vychádzajúc z ustanovenia § 111 písm. l/ CMP, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

9. Podľa ustanovenia § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

10. Podľa ustanovenia § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

11. Podľa ustanovenia § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

12. Podľa ustanovenia § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Podľa ustanovenia § 68 CMP, upravujúceho dokazovanie v odvolacom konaní, odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za potrebné.

14. Podľa ustanovenia § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

15. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len Zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

16. Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

17. Podľa ustanovenia § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

18. Ústavná starostlivosť je osobitnou formou štátom sprostredkovanej a zabezpečovanej náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá nahrádza osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Vychádzajú z dikcie ustanovenia § 54 ods. 1 a 2 Zákona o rodine je zrejmé, že akákoľvek iná forma náhradnej starostlivosti má/mala by mať v zásade prednosť pred ústavnou starostlivosťou a nariadiť, respektíve ponechať dieťa v ústavnej starostlivosti, možno len za predpokladu, ak nebolo možné zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti rodiča, so náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd okrem posúdenia hmotnoprávných podmienok pre vyslovenie zverenia dieťaťa, respektíve ponechania dieťaťa v ústavnej starostlivosti, je povinný v neposlednom rade prihliadať a rešpektovať predovšetkým záujem maloletého dieťaťa. V záujme maloletého dieťaťa v najširšom slova zmysle je, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerancie a harmónie, aby jeho výchova mala všestranný charakter a smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadania a rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a boli rešpektované jeho práva garantované v Dohovore o právach dieťaťa, no i v početných medzinárodných dokumentoch, ktorými je Slovenská republika viazaná a z ktorých súdu vyplýva povinnosť dôsledne rešpektovať, chrániť a v prvom rade prihliadať na záujmy maloletého dieťaťa.

19. Odvolací súd s poukazom na znenie ustanovenia § 63 Civilného mimosporového poriadku uvádza nové skutkové okolnosti zistené v konaní v čase po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie:

20. Z podanej správy Detského domova „R.“ so sídlom v N. zo dňa 6. 3. 2017 vyplývajú z hľadiska vecnej správnosti meritórneho rozhodnutia súdu prvej inštancie viaceré zásadné a relevantné okolnosti, ktoré nastali v čase po vyhlásení rozsudku súdu, ktorým bola zrušená ústavná starostlivosť nad maloletým a dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky. Z predmetnej správy detského domova vyplýva, že maloletý bol uvoľnený do domácnosti matky od 20. 12. 2016. Dňa 22. 02. 2017 detský domov telefonicky kontaktoval priateľ matky N. Z., ktorý oznámil, že matka musí byť hospitalizovaná v nemocnici v S., nakoľko má rizikové tehotenstvo a začal krváčať. On sám počas matkinej neprítomnosti

v domácnosti zvládne starostlivosť len o maloletú W., nakoľko túto treba kŕmiť a prebaľovať. Uviedol, že postarať sa aj o maloletého X. si netrúfa, nakoľko je veľmi živý a neposlúcha ho a je potrebné, aby sa maloletý X. vrátil do detského domova. Uvedené potvrdila telefonicky detskému domovu aj samotná matka, ktorá potvrdila, že bola na gynekologickej kontrole a lekár ju odporučil na hospitalizáciu do nemocnice pre hroziaci potrat. Samotná matka požiadala detský domov o prevzatie maloletého X., nakoľko jej priateľ sa o dve maloleté deti nedokáže postarať. Do nemocnice matka nastúpila dňa 23. 02. 2017 s predpokladom hospitalizácie na dva týždne. Priateľ matky maloletého X. do detského domova doviezol dňa 22. 02. 2017 za účelom zabezpečenia mu nevyhnutnej starostlivosti počas pobytu matky v nemocnici. Dňa 06. 03. 2017 bol maloletý opäť umiestnený do pôvodnej profesionálnej rodiny, nakoľko rozsudok o zverení maloletého do starostlivosti matky ešte nebol právoplatný a nebol známy momentálny zdravotný stav matky a jej spôsobilosť postarať sa o maloleté dieťa. Aj v predmetnej správe detského domova je uvedené, že otec sa o maloletého nezaujímal od októbra 2014, nijakým spôsobom o svojho syna nejavi záujem, netelefonoval do detského domova, 2 roky ho neprišiel ani navštíviť.

21. Odvolací súd s poukazom na ustanovenia § 35, § 36 a § 68 Civilného mimosporového poriadku, ukladajúce súdu - a to v každom štádiu konania - povinnosť zistiť skutočný stav veci a vykonať aj dôkazy, ktoré nenavrhl účastníci, respektíve neboli vykonané v predošlom štádiu konania, ak sú potrebné na zistenie skutočného stavu veci, si zabezpečil za účelom zistenia aktuálneho stavu a pomerov v rodine matky správu z detského domova, kde bolo dieťa od 22. 02. 2017 umiestnené. Zo záznamu z konzultácie zo dňa 20. 02. 2017, kedy prišiel maloletý X. do detského domova v doprovode len priateľa matky, nakoľko matka zo zdravotných dôvodov sa dostaviť nemohla, vyplývajú určité konkrétne obavy priateľa matky, ktorý poukázal na psychické rozpoloženie matky detí, na partnerkinu nervozitu prameniacu z únavy podmienenej rizikovým tehotenstvom, ako aj náročnosťou starostlivosti o dve maloleté deti. V oblasti výchovy poukázal na matkinu prílišnú benevolentnosť vo vzťahu k X., nestanovenie si hraníc a pevného režimu dňa, čo má za následok časté nevhodné prejavy X. správania. Maloletý matku ani jej priateľa nerešpektuje, je vzdorovitý, odmieta plniť požiadavky z ich strany, odvráva a vyhráža sa im. Priateľ matky poukázal na nevhodný a neupravený denný režim maloletého, uviedol, že mnohé opatrenia a pripomienky pri výchove maloletého matke navrhol aj sám, ona však podľa jeho vyjadrenia akékoľvek rady odmieta, ako aj odmieta prihlásiť maloletého do materskej škôlky. Ohľadom stability ich partnerského vzťahu priateľ matky uviedol, že závisí od jeho aktuálneho psychického rozpoloženia, pričom však matka zvažovala odchod zo spoločnej domácnosti. Priateľ matky uviedol, že o starostlivosť o maloletého X. on nemá žiadny záujem, nakoľko sa snažil matke poradiť, čo však ona neprijala. Obáva sa o to, že matka nezvláda výchovu maloletého. V prípade zlyhania zo strany matky uviedol, že by prevzal zodpovednosť nad starostlivosťou a výchovou maloletej W., avšak starostlivosť o X. odmieta.

22. Z úradného záznamu vyhotoveného v detskom domove dňa 22. 02. 2017 vyplýva, že sa opätovne telefonicky kontaktoval priateľ matky, ktorý oznámil, že matka musí byť hospitalizovaná v nemocnici vzhľadom na rizikové tehotenstvo a on sám počas matkinej neprítomnosti nezvláda starostlivosť o dve maloleté deti a žiada preto o navrátenie maloletého X. do detského domova, nakoľko si netrúfa postarať sa o neho, je veľmi živý a neposlúchla ho. Ešte toho istého dňa bolo maloleté dieťa priateľom matky dovezené do detského domova a bol ukončený krátkodobý pobyt u matky, pôvodne vystavený od 20. 02. 2017 a 27. 02. 2017.

23. Z následného úradného záznamu vyhotoveného dňa 23. 02. 2017 vyplýva, že detský domov kontaktoval matku dieťaťa, ktorá uviedla, že je naďalej hospitalizovaná v nemocnici, nakoľko lekár neodporučil vzhľadom na rizikové tehotenstvo ukončenie hospitalizácie. Ohľadom svojho spolužitia s jej priateľom odpovedala matka, že občas sa pohádajú, no nemá v úmysle ukončiť vzťah s pánom Z., ani ho opustiť, veď majú spolu maloletú dcéru W. a navyše čakajú ďalšie dieťa. Z predmetného úradného záznamu vyplýva, že bola prebratá s matkou dieťaťa aj otázka možného návratu maloletého do detského domova nastalo, čo však matka dieťaťa odmietla, svojho dieťaťa sa nemieni vzdať.

24. Z ďalšieho úradného záznamu detského domova zo dňa 06. 03. 2017 vyplýva, že matka ani na opakované volania nezdvíhala telefón. Následne bol kontaktovaný telefonicky priateľ matky, pričom ani on telefón nezdvíhal.

25. Z ďalšieho úradného záznamu vyhotoveného dňa 07. 03. 2017 vyplýva, že matka dieťaťa kontaktovala detský domov a oznámila, že ju práve prepustili z nemocnice. Jej tretie tehotenstvo bolo ukončené potratom v XX. Týždni. Matka si chce prísť pre maloletého X. do detského domova v piatok

10. 03. 2017, pričom uviedla, že má záujem ho prevziať na pobyt do domácnosti pána Z. na adrese P. číslo XXX. Matka uviedla, že vzhľadom na doposiaľ neprávoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie, požiadala detský domov o uvoľnenie maloletého na krátkodobý pobyt v termíne od 10. 3. 2017 do 27. 3. 2017 s tým, že s ním bude u pána Z. v P.. Matka však taktiež uviedla, že má záujem nájsť si bývanie v C. S. A., v ubytovaní X., kde predtým bývala so svojou matkou. Uviedla, že pána Z. plánuje opustiť, avšak aj naďalej má záujem prevziať starostlivosť o svojho maloletého syna X. a starať sa aj o malú W. sama.

26. Z ďalšieho úradného záznamu vyhotoveného dňa 09. 03. 2017 vyplýva, či detským domovom bol telefonicky kontaktovaný priateľ matky pán N. Z., za účelom zistenia jeho stanoviska k pobytu maloletého X. v jeho domácnosti. Priateľ matky sa výslovne vyjadril, že nesúhlasí s tým, aby prišiel X. v jeho domácnosti, nakoľko je nezvládnuteľný, matka prenecháva starostlivosť o deti výlučne len na svojho priateľa. X. má podľa jeho vyjadrenia nevhodné prejavy v správaní, odvráva, zaháňa sa, kope do ľudí ak sa mu niečo nepáči. maloletý svoju matku vôbec nerešpektuje, neposlúchla ju ani jej priateľa. Priateľ matky vyjadril opätovne obavy z nevhodného správania sa maloletého a jeho negatívneho vplyvu aj na výchovu a prejavy maloletej W.. Priateľ matky uviedol, že plánuje prevziať starostlivosť o maloletú W. do svojich rúk, no o maloletého X. si netrúfa postarať sa a uviedol, že matka aj s maloletou W. môžu aj naďalej bývať v jeho domácnosti. Detský domov toto stanovisko oznámil telefonicky aj matke dieťaťa, pričom ona uviedla, že teda maloletého X. prenecháva na teraz v detskom domove, pokiaľ si nedorieši bývanie, čo následne detskému domovu oznámi.

27. Z ďalšieho úradného záznamu vyhotoveného detským domovom dňa 22. 03. 2017 vyplýva, že bola opätovne telefonicky kontaktovaná matka dieťaťa za účelom zistenia jej stanoviska k riešeniu situácie maloletého, ktorý sa naďalej nachádza v detskom domove. Matka uviedla, že momentálne stále žije so svojim priateľom N. Z. v obci P. spolu s maloletou dcérou W.. Plánuje však od neho odísť spolu s dcérou, avšak jej pohrozil, že malú nepustí, nakoľko má záujem sa sám o ňu starať. Odmieta matkinho syna X., nakoľko je veľmi živý a matka uviedla, že od svojho priateľa chce odísť a podľa jej tvrdenia jej majú prideliť sociálny byt v C. S. A. od 30. 03. 2017. Matka taktiež uviedla, že priateľ sám vyjadril obavy, ako zvládnu starostlivosť o dve malé deti.

28. Z posledného úradného záznamu vyhotoveného detským domovom dňa 12. 04. 2017 vyplýva, že detský domov kontaktoval priateľa matky, ktorý požiadal o krátkodobý pobyt pre maloletého X. v jeho domácnosti počas Veľkej noci. Uviedol, že pobyt dieťaťa počas víkendu mu nevedí, no nechce, aby maloletý zotrval v domácnosti nastalo. Následne detský domov telefonicky oznámil toto stanovisko matke s tým, že jej priateľovi prekáža prítomnosť maloletého v jeho domácnosti a preto tam dieťa uvoľnené nebude. Matke bola ponúknutá možnosť, že pokiaľ má záujem stráviť s maloletým čas, bol jej ponúknutý pobyt v hosťovskom byte detského domova spolu s maloletými deťmi W. a X., avšak tento pobyt matka nevyužila. Naďalej však uviedla, že má záujem nájsť si bývanie v C. S. A., svojho priateľa plánuje opustiť, ale naďalej má záujem prevziať starostlivosť o svojho maloletého syna a starať sa aj o maloletú W. sama. Detský domov, v ktorom je maloletý X. umiestnený od 22. 02. 2017, zaslal odvolaciemu súdu dňa 03.05.2017 svoje stanovisko a postoj k aktuálnej situácii maloletého a uviedol, že matka sa o svojho maloletého syna po návrate do detského domova 22. 02. 2017 nezaujímá.

29. Odvolacím súd skúmal naplnenie zákonom požadovaných hmotnoprávných podmienok a predpokladov pre zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým a to s dôrazom na dôsledné sledovanie záujmu dieťaťa a skúmanie podmienok pre zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd oboznámiac s obsahom spisu do meritórneho rozhodnutia súdu prvej inštancie konštatuje, že v čase rozhodovania nemal súd dôsledne zistené a preukázané naplnenie hmotnoprávných podmienok pre zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým X.. Aj keď je možné pripustiť, že z dovtedy vykonaného dokazovania - najmä zo správ kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny M. W., pracovisko C. S. A., ako aj dožiadaného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S., taktiež so správ Detského domova „R.“ v N. vyplývali okolnosti, ktoré v danom čase nasvedčovali tomu, že sa pomery matky zastabilizovali, že táto má aktívnu snahu usadiť sa, založiť si rodinu, usporiadať si život a vytvoriť si vhodné sociálne a bytové podmienky pre výchovu okrem svojej maloletej dcéry W., narodenej XX. XX. XXXX a pochádzajúcej zo zväzku s priateľom N. Z., aj pre svojho maloletého syna X., ktorého mala zjavne úprimnú snahu začleniť do svojej novej rodiny, avšak z predmetných správ jednak kolízneho opatrovníka, no najmä zo správ detského domova už v danom čase vyplývali určité rizikové faktory, ktorým súd prvej inštancie nevenoval dostatočnú pozornosť. Predovšetkým už v danom čase bol postoj matky ku svojmu priateľovi a vzťahu k nemu nejednoznačný,

matka striedavo vyjadrovala svoju snahu od neho odísť, trvalo ukončiť vzťah s ním a odsťahovať sa z jeho domácnosti, vzápätí však vyslovovala, že v tomto zväzku mieni zotrvať a nemá záujem opustiť spoločnú domácnosť s priateľom N. Z.. Avšak z hľadiska konštatovania splnenia zákonných predpokladov pre zrušenie ústavnej starostlivosti súdu už v čase jeho rozhodovania chýbala zásadná okolnosť majúca podstatný vplyv na rozhodnutie súdu - a to výpoveď a výslovne prezentované súhlasné stanovisko samotného priateľa matky N. Z., do ktorého domácnosti mala matka záujem maloleté dieťa priviesť. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S. zo dňa 07. 06. 2016 síce vyplýva, že v domácnosti priateľa matky N. Z. v P. by malo maloleté dieťa vytvorené vhodné bytové podmienky pre jeho všestrannú výchovu a starostlivosť, nakoľko ide o veľký rodinný dom, ktorý je v osobnom vlastníctve priateľa matky, dom je priestranný, zariadený veľmi moderne a štýlovo, všetci členovia majú v dome vyhradený priestor pre osobné potreby a samostatné lôžko, dieťa má v domácnosti dostatok hračiek, v dome bolo čisto a poriadok, avšak len samotné bytové podmienky a ich vhodnosť z hľadiska výchovy maloletého dieťaťa ešte samé osebe nie sú smerodajné, pokiaľ nebolo zistené už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie súhlasné stanovisko samotného priateľa k stabilnému zotrvaní maloletého X. v jeho domácnosti. Z predmetnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v S. síce vyplýva vyjadrenie priateľa matky, že má s maloletým dieťaťom vytvorený pekný vzťah, chodia ho spolu s matkou spoločne navštevovať do detského domova, avšak súd nemal zabezpečený výslovný súhlas priateľa matky s umiestnením a najmä zotrvaním maloletého dieťaťa v jeho domácnosti. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že na pojednávaní, ktoré predchádzalo meritórnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie, nebol ako svedok vypočutý priateľ matky, pretože nariadeného pojednávania sa zúčastnila len matka dieťaťa, zástupca detského domova, ako aj kolízny opatrovník maloletého dieťaťa. Otec maloletého dieťaťa sa pojednávania nezúčastnil, avšak nebol predvolaný ako svedok ani priateľ matky. Pokiaľ teda súd prvej inštancie nemal pred svojím meritórnym rozhodnutím zistené stanovisko a výslovný súhlas priateľa matky, do ktorého domácnosti mala matka podľa vlastného vyjadrenia záujem maloleté dieťa doviesť a v jeho domácnosti dieťa vychovávať, nemožno potom konštatovať, že súd mal v súlade so zákonnými kritériami vymienenými v ustanovení § 55 ods. 3 Zákona o rodine preukázané naplnenie predpokladov pre zrušenie ústavnej starostlivosti. Súd nemal predovšetkým preukázané, že matka má skutočne vytvorené vhodné podmienky pre riadnu výchovu a starostlivosť o dieťa a to tak, aby starostlivosť o svoje maloleté dieťa prevzala výlučne na seba a to dlhodobu, nielen na krátkodobé hosťujúce pobyty a najmä, že existuje zhoda medzi matkou a priateľom matky o zotrvaní maloletého X. v rodinnom dome, ktorého vylúčeným vlastníkom je priateľ matky. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že neskoršie okolnosti, ktoré vyplynuli zo správy detského domova, v ktorom je maloleté dieťaťo umiestnené od 22. 02. 2017 až doposiaľ, no najmä z úradných záznamov, ktorých podstatný obsah odvolací súd už konštatoval v tomto rozhodnutí a z ktorých je možné vykresliť si nestabilnú situáciu ohľadom pomerov matky, no najmä z ktorých vyplýva jednoznačné a nesúhlasné stanovisko priateľa matky s tým, aby maloletý X. žil dlhodobo v jeho domácnosti, by skôr bolo nutné vyvodiť záver, že neboli - a to ani v čase rozhodovania súdu prvej inštancie - splnené a preukázané podmienky na zrušenie ústavnej starostlivosti. Pokiaľ aj je možné pripustiť, že v čase rozhodovania okresného súdu sa javilo, že matka je objektívne aj subjektívne spôsobilá poskytovať maloletému dieťaťu riadnu a plnohodnotnú všestrannú starostlivosť, avšak neskoršie okolnosti, ktoré nastali po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie odôvodňujú vážne pochybnosti o tom, či boli naplnené predpoklady pre zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým, nakoľko matka podľa vyjadrenia jej priateľa starostlivosť o maloletého nezvládla, nedokázala mu zabezpečiť stabilný denný režim, nedokázala na neho vhodne výchovne pôsobiť tak, aby si získala rešpekt a veku dieťaťa primeranú poslušnosť maloletého, navyše aj celkový postoj matky k jej životu je značne rizikový. Z vyjadrenia matky síce na jednej strane vyplýva, že má záujem postarať sa o obe svoje maloleté deti a vychovávať ich aj sama, avšak z jej vyjadrenia nevyplýva odvolaciemu súdu, že by mala jasnú a progresívnu predstavu o svojej ďalšej budúcnosti, že by si dokázala sama aj reálne zabezpečiť vhodné a stabilné bytové podmienky pre seba, nielen ešte aj pre dve maloleté deti v útlom veku a že by matka mala dostatočne zodpovedný prístup k vlastnému životu a tým sa vedela zodpovedne a všestranne postarať aj o svoje dve maloleté deti.

30. Všetky tieto okolnosti bude nevyhnutné v konaní ustáliť, zistiť predovšetkým jednoznačné stanovisko priateľa matky k umiestneniu maloletého v jeho domácnosti, teda jeho vypočutie v konaní, aby sa pred súdom jednoznačne vyjadril či súhlasí, aby do budúca maloletý X. bol vychovávaný a vyrastal v jeho domácnosti, zistiť však aj postoje matky ku vzťahu so svojím priateľom, jej zámery ohľadom svojej ďalšej budúcnosti a zistiť najmä, či matka má reálnu predstavu, ako by zabezpečovala ďalšiu starostlivosť o svojho maloletého syna X. vzhľadom na jednoznačný a zrejme nemenný odmietavý postoj jej priateľa k zotrvaní maloletého X. v jeho domácnosti. Bez doplnenia dokazovania v naznačenom

smere, zabezpečenia si jednoznačného stanoviska priateľa matky, stanoviska aj matky dieťaťa k jej súčasnej situácii, ako aj jej predstavy ohľadom ďalšieho budúceho života a výchovy maloletého X. a bez ozrejmenia aj ďalších okolností a určitých rizikových faktorov, ktoré sú zrejme aj z doterajších úradných záznamov vyhotovených detským domovom a najmä vzhľadom na oznámenie detského domova, že matka sa údajne po návrate maloletého X. do detského domova od 22. 02. 2017 o neho nezaujíma, nie je možné zo strany súdu zodpovedne konštatovať, že mal preukázané, že boli splnené podmienky pre zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom a že matka má vytvorené všetky predpoklady a to tak bytové, ako aj osobnostné na prevzatie starostlivosti o maloletého do svojej osobnej starostlivosti a najmä, že tieto podmienky majú trvalý charakter a poskytujú súdu dostatočnú zárukou toho, že matka bude schopná aj objektívne sa o svoje maloleté dieťa osobne postarať. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že súd prvej inštancie aj keď vyslovil určité obavy z predošlého rizikového správania sa matky a z toho dôvodu nariadil nad výchovou maloletého dieťaťa výchovné opatrenie v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 Zákona o rodine, avšak odvolací súd sa domnieva, že vzhľadom na neskoršie zistené okolnosti ktoré nastali v pomeroch matky, ako aj vzhľadom na jej postoj k prevzatíu osobnej starostlivosti o maloletého, nie je/nebolo by ani takéto výchovné opatrenie postačujúce a dostatočnou zárukou, že matka bude schopná vychovávať a prevziať starostlivosť o svojho maloletého syna zodpovedne a riadne. Odvolací súd sa skôr prikláňa k názoru, že za danej aktuálnej situácie nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby matka prevzala osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa. Preukázanie a zistenie aktuálnych pomerov matky a maloletého dieťaťa však bude vecou následného procesného postupu súdu prvej inštancie tak, aby súd opätovne a s prihliadnutím na aktuálny postoj tak matky maloletého dieťaťa, ako aj jej priateľa a po preverení jej osobných, bytových a sociálnych pomerov opätovne prehodnotil, či sú splnené zákonné podmienky pre zrušenie nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletým v súlade s ustanovením § 55 ods. 3 Zákona o rodine a či je za danej situácie takéto rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa. Závery súdu sa tak doposiaľ javia ako predčasné a unáhlené.

31. Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci vzhľadom na doteraz nevykonané dokazovanie nevyhnutné pre zistenie skutočného stavu veci podľa ustanovenia podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. c/ CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP zrušil a podľa ustanovenia § 391 ods. 1 a 2 CSP mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).